

اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

محل برگزاری دانشکده شهید مفتاح همدان

۳۰ آبان ۱۳۹۲

ارزیان محیط زیست علمتاز

نقش جاذبه های گردشگری در روند رشد اقتصادی و اشتغال زایی (نمونه موردی: شهر کلاردشت)

محمد ربیع پور^{۱*}، سپیده ربیع پور^۲

^۱ کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری - پست الکترونیکی: mohammadrabiepour@gmail.com

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری - پست الکترونیکی: white_2art@yahoo.com

چکیده

هر منطقه با توجه به پتانسیلها و امکانات موجود خود می تواند از طرق مختلف در محور توسعه قرار گیرد و با توسعه در یک بخش، زمینه توسعه سایر بخشها را نیز فراهم سازد. اولین قدم برای توسعه منطقه، توسعه اقتصادی آن است. با توجه به هدف عمده گردشگری که تولید درآمد و جذب سرمایه برای منطقه است، نقش راهبردی و کلیدی گردشگری در توسعه منطقه ای نمایان می گردد. لذا پژوهش حاضر سعی در شناخت جاذبه های طبیعی شهر کلاردشت دارد تا با شناخت هر چه بهتر و بیشتر این جاذبه ها در گسترش صنعت گردشگری به ویژه اکوتوریسم آن تلاش نمود و زمینه ی تقویت اقتصاد وابسته به توریسم را در این شهر گسترش داد. در این راستا ابتدا با استفاده از روش های اسنادی، کتابخانه ای، مراجعه به سازمان ها و ادارات و مراکز مرتبط داده ها و آمارهای مورد نیاز گرد آوری و سپس با مطالعات میدانی و استفاده از مدل *SWOT* اقدام به تجزیه و تحلیل داده ها به عمل آمد. با توجه به نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدیدهای موجود در منطقه مورد مطالعه استراتژی مناسب تعیین و بهترین راهکار ارائه شد. نتیجتاً با توجه به مطالب گفته شده در کل می توان گفت که برای جذب گردشگر و توسعه ی صنعت گردشگری به ویژه اکوتوریسم شناساندن جاذبه های طبیعی شهر کلاردشت و دانستن بیشتر درباره آنها ابزار لازم برای تصمیم گیری را به دست برنامه ریزان داده و به آنان کمک می کند روابط پیچیده بین مکانیسم الگوهای توسعه گردشگری در شهر کلاردشت و اثرات آن را درک کنند و نتایج این تغییرات برای ارائه برنامه های جامع تر در جهت توسعه گردشگری و زمینه های اشتغال زایی شهر کلاردشت حائز اهمیت خواهد بود.

اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

محل برگزاری دانشکده شهید مفتاح همدان

۳۰ آبان ۱۳۹۲

واژه‌های کلیدی: اکوتوریسم، رشد اقتصادی، اشتغال زایی، کلاردشت، SWOT

۱- بیان مسئله:

امروزه به طور فزاینده ای به دلیل پذیرش حجم وسیعی از گردشگران توسط شهرهای بزرگ، گردشگری شهری جایگاه قابل توجهی در میان حوزه های مختلف گردشگری یافته است. در این راستا بخش وسیعی از ادبیات گردشگری به نتایج اقتصادی و نقش مثبت آن در ایجاد اشتغال و فرصت های جدید متمرکز می شود. این صنعت بنا به خصلت عملکردی خویش، باعث تغییر و تحول وسیع در عرصه های مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست محیطی می گردد. از آنجایی که کشورهای در حال توسعه با مشکلاتی نظیر بیکاری بالا، محدودیت منابع ارزی و تک محصولی بودن اقتصاد مواجه می باشند، لذا توجه به توسعه صنعت گردشگری از اهمیت ویژه ای برخوردار می باشد (پاپلی یزدی، ۱۳۸۵: ۴۴).

بنابراین گردشگری فرصتهایی را برای ایجاد شغل و افزایش درآمد در سطح محلی، شهری، ملی و حتی بین المللی فراهم می نماید. ورود یک گردشگر به یک شهر یا کشور، مخارجی را در آن ناحیه برجای می گذارد که دیگر بخش های اقتصادی نیز از آن بهره مند می شوند. مناطق شهری معمولاً از مهمترین مقاصد گردشگری بحساب می آیند زیرا آنها جاذبه های تاریخی و فرهنگی بسیاری را در خود جای داده اند (همان: ۴۴).

منطقه کلاردشت که منطقه مورد مطالعه این تحقیق است در استان مازندران که قطب اول گردشگری ایران می باشد قرار دارد. نزدیکی به تهران که با احداث بزرگراه تهران- شمال نزدیک به یک ساعت فاصله زمانی محدود می گردد، قرارگیری شهر کلاردشت مابین دریا (فاصله ۳۲ کیلومتر از طریق جاده سحرانگیز عباس آباد) و رشته کوه های تخت سلیمان (بیش از ۴۵ قله ی بالای ۴۰۰۰ متر) سبب شده هوایی لطیف و منحصر به فرد داشته باشد. رودخانه ی حفاظت شده ی سردآبرود و جنگل های بکر هیرکانی همه و همه از پتانسیل فراوان این صنعت در منطقه می باشند که قطعاً صنعت گردشگری در رشد و توسعه ی منطقه نقش به سزایی داشته است. در واقع می خواهیم بدانیم صنعت گردشگری تا چه اندازه توانسته نقش خود را در این منطقه به عنوان عامل توسعه در بعد اقتصادی و اشتغال زایی به خوبی ایفا نماید.

۲- ضرورت و اهمیت تحقیق:

در جهان امروز رکن چهارم اقتصاد به عنوان صنعت گردشگری شکل گرفته که با تعریف جدید گردشگری، کشورهای مختلف توانمندیهای خاصی را در زمینه گردشگری دارا می باشند.